

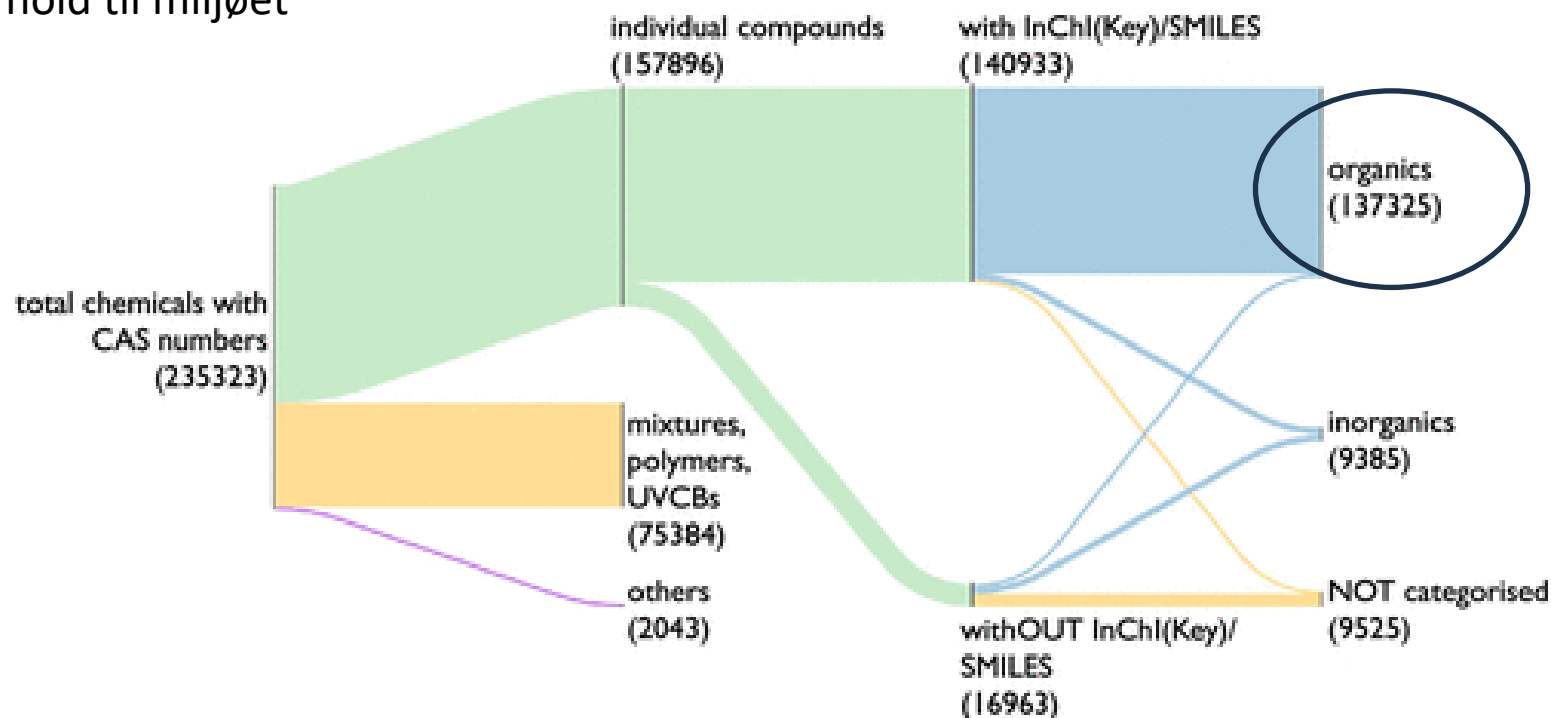
Kemikalier og det marine miljø

Kristian Syberg, Lektor, Sektionsleder
Institut for Naturvidenskab og Miljø,
Roskilde Universitet

Vi anvender i dag ca. 350.000 kemikalier på verdensplan

Langt de fleste er organiske stoffer

I dag er der nok størst fokus på PFAS, men det er langt fra den eneste relevante gruppe i forhold til miljøet

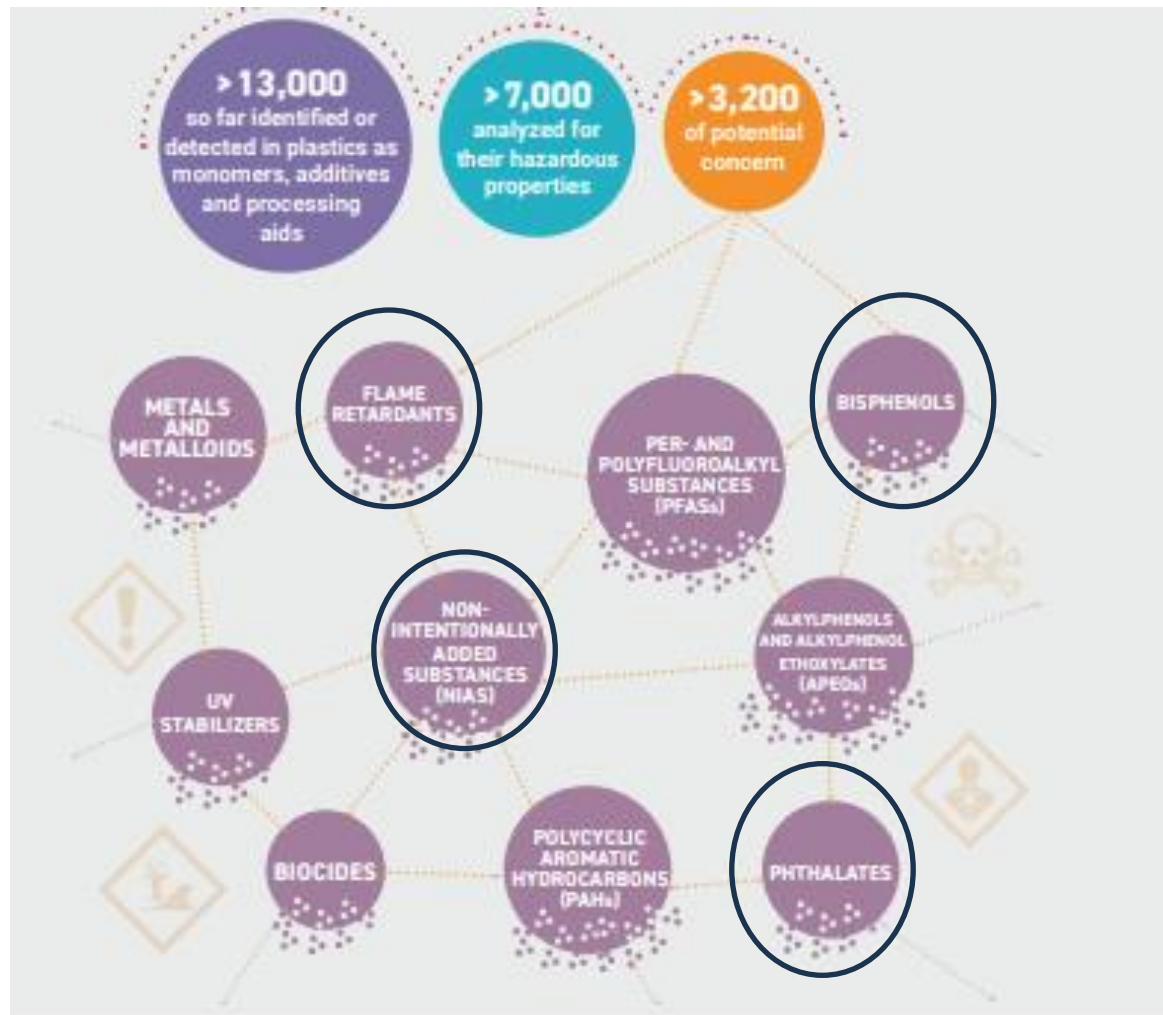

FN's miljøprogram har lavet en oversigt over kemikalier der anvendes i plast

Hvis vi dykker lidt ned i hvilke problematiske kemikalier der er identificeret, ser vi at det meget problematiske effekter såsom hormonforstyrrende stoffer

Men også f.eks. en gruppe af stoffer som findes utilsigtet i plast (NIAS)

Der er mange eksempler på kemikaliers skadelige effekter i havmiljøet

Almindelig konk

Latinsk navn: *Buccinum undatum*
Engelsk navn: Common whelk, Whelk, Buckie
Klasse: Bløddyr
Orden: Neotaeniolossia
Familie: Konkyliesnegle

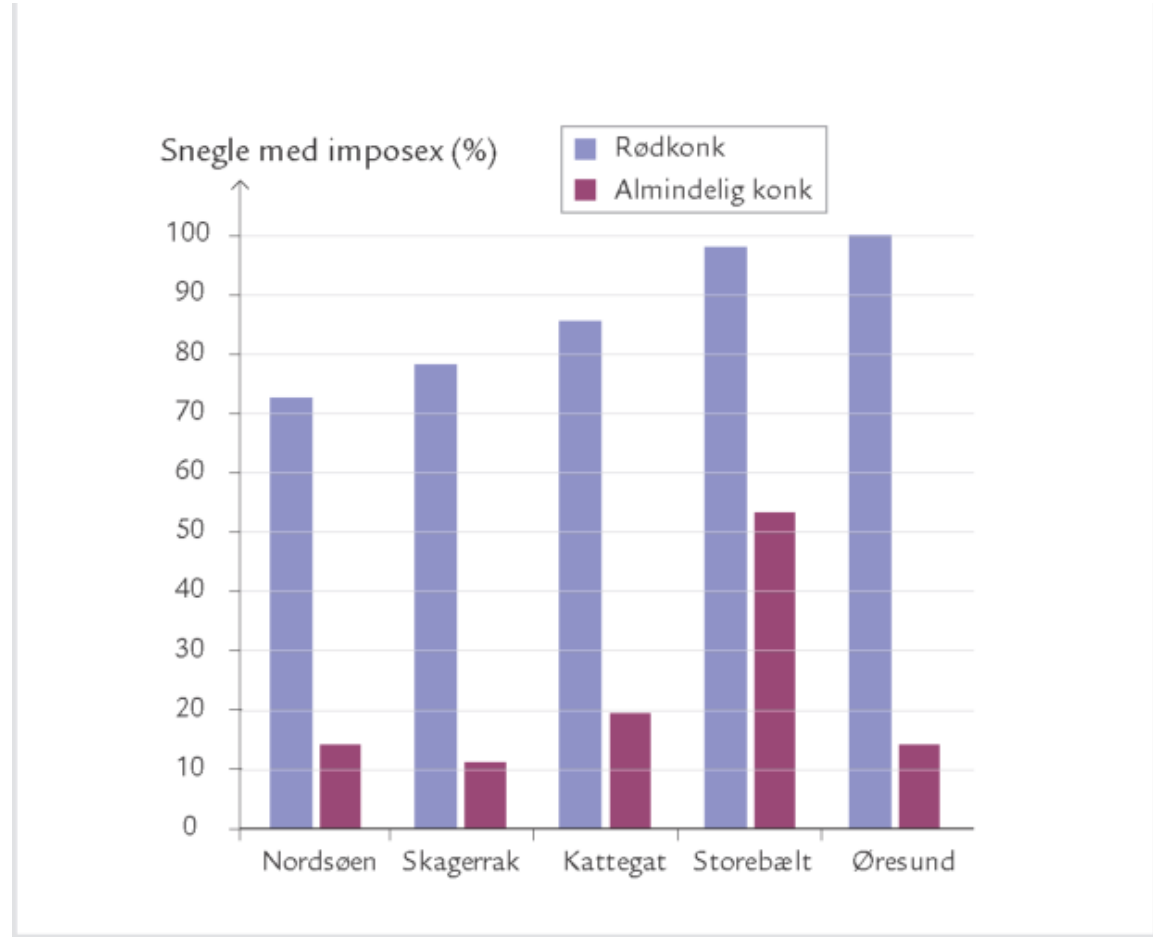
Kendetegn
Almindelig konk er en af de største danske havsnegle. Skallen er spiralsnoet og grålig eller rødbrun med lilla markeringer og bulede ribber, der går på tværs af snoringen. Selve sneglen er hvidlig med sorte pletter.

Føde
Konken er et rovdyr, der æder orme, krabber, muslinger, ådsler og fisk, der er skadede eller fanget i garn. Sneglen bruger sin udskydelige snabel og sin raspetunge, når den æder.

Vidste du det?
Almindelig konk lægger æg i store gulhvide, klustrede klumper, der består af op til 15.000 insefor-medede ægkapsler. Hver ægkapsel indeholder mellem 500 og 3000 æg, hvoraf kun 3-5 bliver til små snegleunger. De øvrige æg ædes af de overlevende unger.

Fakta
Levesteder: Kyst og hav
Længde: Op til 10 cm
Ægkapsler, der lægges om sommeren.

Må kun kopieres på institutioner og virksomheder, der har indgivet aftale med Copydan og kun inden for aftalens rammer.
© Copyright 2023 Jørgen Steen, StoneCom ApS - Illustration: Kirsten Hjørne

https://naturenidanmark.lex.dk/De_milj%C3%B8farlige_stoffers_virkning_i_havet

Historien om konk sneglen viser os, at vi kan vende udviklingen hvis vi vil!

Omfanget af kemikalier der anvendes og ender i vores miljø, er så stort at vi ikke kan gennemgå dem en af gangen og regulere derefter

Publications

European Environment Agency

Managing the systemic use of chemicals in Europe

Key messages

- ➔ The growing volume and diversity of chemicals in use hinder authorities from adequately assessing and managing the associated risks to human health and the environment. Tackling groups of chemicals rather than single substances could accelerate chemical risk assessment and management.